Додаток 2
до постанови педагогічної ради
ВСП «ХТЕФК ДТЕУ»
від 23.09.2026 (протокол № 3, п. 2)

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою 30 вересня 2026 р.
(протокол № 3, п. 2)

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказ від 30.09.2026р № 240-О
в. о. директора

Капіталіна ГУРОВА

**Відокремлений структурний підрозділ**
**«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж**
**Державного торговельно-економічного університету»**

**Циклова комісія гуманітарної освіти та громадянського виховання**

# ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

## Основи національного спротиву

повна назва навчальної дисципліни

| | |
|---|---|
| ступінь освіти | бакалавр |
| | фаховий молодший бакалавр/бакалавр |
| галузь знань | усі галузі знань |
| | шифр і назва галузі знань |
| спеціальність | усі спеціальності |
| | код і найменування спеціальності |
| освітньо-професійна програма | усі освітньо-професійні програми |
| | назва освітньо-професійної програми |
| рівень попередньої освіти здобувачів | повна загальна середня освіта |
| статус дисципліни | обов'язкова |

**Харків, 2026 рік**

| | |
|---|---|
| Розробник: | Зоркін Роман Юрійович, голова циклової комісії гуманітарної освіти та громадянського виховання, спеціаліст вищої категорії |

Програму обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії гуманітарної освіти та громадянського виховання, протокол від 07.09.2026 р. № 1.

Програму розглянуто та рекомендовано до затвердження педагогічною радою на засіданні методичної комісії, протокол від 28.09.2026 р. № 2.

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програму навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розроблено відповідно до Типової програми навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямування) та фахової передвищої освіти за денною та дуальною формами здобуття освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 30 червня 2026 № 1002.

**Предметом** навчальної дисципліни є система знань про правові, організаційні та безпекові засади національного спротиву в Україні, його основні складові та роль громадян у забезпеченні національної безпеки й обороноздатності держави, а також способи безпечної поведінки та дій в умовах воєнних загроз, надзвичайних ситуацій і кризових станів.

**Метою** набуття здобувачами освіти загальної компетентності «здатність до національного спротиву» шляхом формування національно-патріотичної свідомості, громадянської стійкості та набуття ними комплексу теоретичних знань і практичних навичок домедичної допомоги, тактичних дій, мінної безпеки, зв’язку та орієнтування, а також через розвиток психологічної стійкості та розуміння логіки національного спротиву, необхідних для виконання конституційного обов’язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

**Завдання** навчальної дисципліни.

1. Формування знань про засади, принципи та правові аспекти національного спротиву, зокрема особливості участі громадян у національному спротиві на тимчасово окупованих територіях.
2. Набуття готовності до участі у волонтерській діяльності та наданні допомоги Силам безпеки і оборони України відповідно до законодавства.
3. Розвиток здатності діяти в умовах воєнних загроз, надзвичайних ситуацій і кризових станів, приймати обґрунтовані рішення та забезпечувати власну й колективну безпеку.
4. Оволодіння навичками надання домедичної допомоги в умовах бойових дій відповідно до алгоритму MARCH.
5. Опанування знань і практичних навичок з мінної безпеки, розпізнавання вибухонебезпечних предметів та безпечної поведінки в умовах мінної небезпеки.
6. Набуття здатності діяти в умовах застосування зброї масового ураження та виникнення пов’язаних із цим загроз.
7. Оволодіння навичками орієнтування на місцевості за картою і компасом, а також із використанням сучасних геоінформаційних систем.
8. Ознайомлення з основами виживання та набуття навичок безпечної поведінки й життєзабезпечення в умовах автономного перебування.

9. Опанування основ цифрової безпеки та набуття навичок захисту персональних даних, інформаційних ресурсів і безпечної поведінки в цифровому середовищі.

10. Розвиток психологічної стійкості та здатності протидіяти інформаційним і психологічним впливам противника.

11. Засвоєння правил безпечного поводження зі стрілецькою зброєю та ручними гранатами, а також набуття практичних навичок поводження зі стрілецькою зброєю та ведення вогню в межах, визначених програмою підготовки та вимогами безпеки.

## 2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ*

### Тема 1. Національний спротив

Поняття, мета, завдання та принципи національного спротиву. Місце національного спротиву в системі національної безпеки та оборони України. Правові та організаційні засади національного спротиву. Законодавство України у сфері національного спротиву. Складові національного спротиву: територіальна оборона, рух опору та підготовка громадян України до національного спротиву. Роль громадян і територіальних громад у забезпеченні обороноздатності держави. Історичний досвід українського народу щодо захисту державності, самоорганізації та спротиву збройній агресії. Формування національної та громадянської ідентичності. Конституційний обов’язок громадян України щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Обговорення практичних ситуацій щодо участі громадян і територіальних громад у заходах національного спротиву. Аналіз нормативно-правових положень щодо прав та обов’язків громадян у сфері національної безпеки та оборони. Розгляд ситуаційних завдань щодо дій населення в умовах воєнного стану.

**У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:**

**знати:** мету підготовки держави до здійснення заходів з національного спротиву, основні завдання національного спротиву, важливі складові національного спротиву; історію формування національного спротиву та його складових в умовах відсічі збройної агресії; історичні приклади та досвід самоорганізації українського спротиву в умовах окупації та збройної агресії;

**вміти:** застосовувати базові знання для усвідомленого виконання конституційного обов’язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

### Тема 2. Міжнародне гуманітарне право

Поняття, предмет і джерела міжнародного гуманітарного права. Основні принципи та норми ведення збройних конфліктів. Заборонені методи та засоби ведення війни. Правовий статус учасників збройних конфліктів. Комбатанти.

Некомбатанти. Захист цивільного населення та інших осіб, які не беруть або припинили брати участь у бойових діях. Правовий статус військовополонених та правила поводження з ними. Правовий режим окупованої території. Захист цивільного населення на окупованих територіях. Основи діяльності Міжнародного руху Червоного Хреста та Червоного Півмісяця. Відповідальність за порушення норм міжнародного гуманітарного права. Документування порушень норм міжнародного гуманітарного права.

Розв'язання ситуаційних завдань щодо застосування норм міжнародного гуманітарного права. Аналіз прикладів порушення норм МГП та визначення правомірної моделі поведінки.

**У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:**

**знати:** сутність та джерела МГП; принципи ведення війни; правовий статус осіб; режим полону та інтернування; юридичну відповідальність за порушення норм МГП; задокументовані факти поводження Російської Федерації з українськими військовополоненими та з населенням на тимчасово окупованій території;

**вміти:** застосовувати правила поводження з військовополоненими та Інтернованими особами; ідентифікувати статус осіб (комбатанти, некомбатанти) та об'єкти під спеціальним захистом; здійснювати первинне затримання та конвоювання осіб, що здалися в полон, забезпечуючи їхню безпеку та гуманне поводження з ними.

**Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість**

Поняття психологічної стійкості. Вплив стресових факторів на психіку людини. Основні психічні реакції на стрес: страх, паніка, агресія, ступор та інші дезадаптивні стани. Особливості психологічних реакцій людини в умовах воєнних дій, окупації та надзвичайних ситуацій. Прийоми та способи психічної саморегуляції. Подолання страху та паніки. Основи першої психологічної допомоги. Протокол «6П». Психологічна самодопомога та взаємодопомога. Протидія інформаційно-психологічним впливам.

Виконання вправ на психічну саморегуляцію та зниження рівня стресу. Розпізнавання основних дезадаптивних психічних станів за ситуаційними прикладами. Відпрацювання алгоритмів психологічної самодопомоги та першої психологічної допомоги.

**У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:**

**знати:** основні поняття психологічної стійкості та стресу; основні дезадаптивні стани (паніка, агресія, ступор, істерика); прийоми і способи саморегуляції психіки, подолання страху і паніки; психічні реакції на стрес та способи їх регуляції і подолання дезадаптивних проявів; базові принципи надання першої психологічної допомоги за протоколом «6П»; елементи командної психологічної динаміки малої групи в умовах екстремального або психоемоційного тиску, поведінка групи під тиском, роль лідера, протидія колективній паніці; поняття та важливі соматичні прояви «ПТСР» та «бойової

психічної травми»; алгоритм дій в умовах збройного нападу в цивільному середовищі: під час терористичного акту, стрілянини в публічному місці, нападу зі зброєю, захоплення заручників, мінування приміщень і засобів транспорту; особливості застосування противником ІПСО: механіка роботи інформаційних операцій (мета, аудиторія, механізми впливу); типові наративи ворожої пропаганди та їх логіка; принципи роботи ботів і координованих кампаній у соціальних мережах; практичні методи верифікації інформації; алгоритм реакції на дезінформацію — від ігнорування до спростування;

**вміти:** застосовувати техніки саморегуляції у стресових ситуаціях; розпізнавати ознаки дезадаптивних психічних станів; розрізняти ПТСР у себе та в оточуючих; надавати першу психологічну допомогу (за принципом «6П») та самодопомогу; контролювати власні психічні стани і реакції, виконувати дії в стані нервово-психічного збудження; обирати адекватні дії в кризових ситуаціях; застосовувати методи верифікації інформації та критичного мислення для протидії ІПСО; визначати ознаки дезінформації та маніпулятивних технологій; протидіяти інформаційним та психологічним впливам ворога; протидіяти спробам вербування спеціальних служб ворога.

**Тема 4. Домедична допомога**

Основи та принципи надання домедичної допомоги при надзвичайних ситуаціях та в умовах бойових дій. Алгоритм надання допомоги за алгоритмом MARCH, PAWS. Склад індивідуальної аптечки та правила її використання. Послідовність оцінювання стану постраждалого. Види кровотеч і способи їх зупинки. Основи забезпечення прохідності дихальних шляхів. Допомога при пораненнях і травмах грудної клітки, кінцівок та інших ушкодженнях. Основи серцево-легеневої реанімації. Етапи надання допомоги (допомога під загрозою – Care under fire/Threat, (CUF) та допомога в польових умовах (Tactical Field Care (TFC)). Загальні принципи переміщення та евакуації постраждалого (допомога під час тактичної евакуації – TACEVAC/MEDEVAC). Алгоритм MIST.

Відпрацювання алгоритму оцінювання стану постраждалого. Практичне відпрацювання способів тимчасової зупинки масивної кровотечі з використанням навчальних засобів в умовах бойових дій. Забезпечення прохідності дихальних шляхів на тренажерах. Відпрацювання базових прийомів серцево-легеневої реанімації. Практичне ознайомлення зі способами безпечного переміщення постраждалого. Заповнення картки догляду за пораненим в бою. Відпрацювання передачі інформації про пораненого за алгоритмом MIST.

**У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:**

**знати:** принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC) за алгоритмом MARCH; етапи алгоритму MARCH; етапи надання допомоги («допомога під вогнем/під загрозою» – Care under fire/Threat, CUF); алгоритм надання домедичної допомоги/навчання з тактичної медицини (протоколи MARCH, PAWS, Ко Ле Со тощо); способи зупинки кровотеч і забезпечення

прохідності дихальних шляхів; принципи використання індивідуальних засобів медичного забезпечення; основи домедичної евакуації постраждалих; особливості комунікації з медичним персоналом і передачі інформації про постраждалого та його стан;

**вміти:** здійснювати евакуацію пораненого одним рятувальником: за лямки, під пахви, за пасок, модифікований метод пожежника; здійснювати евакуацію пораненого двома рятувальниками: за лямки, під пахви, за пасок і шию; надавати домедичну допомогу за алгоритмом MARCH, PAWS, у тому числі під час переміщення на місцевості або внаслідок вогневого контакту; здійснювати огляд постраждалого на наявність масивних кровотеч у різних умовах; перевіряти прохідність дихальних шляхів; переоцінювати раніше застосовані засоби зупинки кровотечі; визначати доцільність та проводити переміщення турнікетів; діяти відповідно до алгоритмів домедичної допомоги в умовах бойових дій та при надзвичайних ситуаціях, виконувати нормативи з домедичної допомоги.

**Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості**

Поняття про орієнтування на місцевості. Сторони горизонту та способи їх визначення. Орієнтири та визначення відстаней. Топографічна карта, її основні елементи та умовні позначення. Визначення свого місцезнаходження на карті. Азимут та визначення напрямку руху. Особливості орієнтування в умовах обмеженої видимості. Основи використання цифрових засобів навігації та геоінформаційних систем.

Визначення сторін горизонту за допомогою компаса. Робота з фрагментами топографічної карти. Визначення свого місцезнаходження та напрямку руху. Визначення відстаней по карті. Побудова простого маршруту за картою та компасом. Робота з сучасними цифровими засобами навігації.

**У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:**

**знати:** основи топографії та умовні знаки карт; принципи визначення координат і відстаней; основи використання геоінформаційних систем для навігації; базові принципи цифрового картографування; способи орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, топографічної карти, місцевих предметів та за допомогою геоінформаційних систем;

**вміти:** орієнтуватися на незнайомій місцевості за топографічною картою та без неї; визначати своє місцезнаходження та напрямок руху; планувати маршрут і рухатися за азимутом; застосовувати цифрові навігаційні засоби для орієнтування; використовувати геоінформаційні дані для прийняття навігаційних рішень у стандартних умовах.

**Тема 6. Зв’язок та передавання інформації**

Основні види та способи зв’язку. Засоби передавання інформації. Основні правила радіообміну та користування засобами зв’язку. Сигнали та умовні позначення. Передавання інформації в умовах обмеженого зв’язку. Цифрові засоби комунікації. Інформаційна безпека, захист персональних даних та

конфіденційної інформації. Основні загрози цифровій комунікації, інформаційні маніпуляції та дезінформація.

Відпрацювання правил передавання коротких повідомлень у змодельованих ситуаціях. Використання навчальних засобів зв'язку. Виконання завдань на розпізнавання небезпечної інформації, дезінформації та порушень правил цифрової безпеки.

**У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:**

**знати:** основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести; основи передачі інформації в бойових умовах (зокрема за принципами 3D, SALUTE, ACE, GOTWA), правила радіодисципліни та безпеки зв'язку; правила ведення переговорів, правила користування засобами зв'язку, порядок дій під час застосування противником засобів перешкоджання І придушення зв'язку; правила безпеки застосування смартфонів і мобільних пристроїв, роботи в інтернеті та в месенджерах, захисту електронної пошти, протидію технічному зараженню та безпечному користування публічним Wi-Fi; правила роботи у службових системах та в службових приміщеннях; алгоритми дій у разі спроб зламу та зменшення ризиків витоку інформації;

**вміти:** використовувати основні способи зв'язку, застосовувати тактичні сигнальні жести; усувати типові помилки і несправності під час експлуатації засобів зв'язку, що виводять їх з ладу; розпізнавати фітингові атаки, налаштовувати базові засоби захисту акаунтів і пристроїв, безпечно комунікувати та діяти за простими алгоритмами кіберзахисту; налаштовувати та використовувати радіостанції малої потужності (Motorola, Baofeng та аналоги); вмикати, вибирати канал, регулювати потужність, перевіряти з'єднання і наявність зв'язку, дотримуватись правил радіообміну; розгортати та налаштовувати термінал супутникового зв'язку Starlink; підключати живлення, орієнтувати антену, підключати пристрої; здійснювати доповідь про противника за стандартом SALUTE (Size, Activity, Location, Unit, Time, Equipment); здійснювати доповідь про пораненого та запит на медичну евакуацію.

**Тема 7. Зброя масового ураження**

Поняття та види зброї масового ураження. Основні уражальні фактори ядерної, хімічної та біологічної зброї. Ознаки радіаційного, хімічного та біологічного зараження. Засоби індивідуального та колективного захисту. Правила поведінки населення в умовах радіаційної, хімічної та біологічної небезпеки. Сигнали оповіщення та порядок дій населення. Дезактивація, дегазація та санітарна обробка: загальне поняття.

Розпізнавання основних сигналів оповіщення. Ознайомлення із засобами індивідуального захисту. Відпрацювання правильного алгоритму дій за сигналом про хімічну, радіаційну або іншу небезпеку. Практичне тренування правильного використання засобів індивідуального захисту на навчальних зразках.

**У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:**

**знати:** основні види зброї масового ураження (ядерної, хімічної, біологічної) та їх уражаючі фактори; ознаки ядерного вибуху, хімічного ураження та застосування біологічних речовин; основні типи радіаційно, хімічно- та

біологічно небезпечних об’єктів; засоби індивідуального та колективного захисту; загальні правила поведінки на зараженій місцевості; види запалювальної зброї та запалювальних речовин, засоби їх бойового застосування, захист від запалювальної зброї;

**вміти:** розпізнавати ознаки можливого застосування зброї масового ураження; користуватися протигазом та загальновійськовим захисним комплектом; одягати протигаз, загальновійськовий захисний комплект; діяти за сигналом «Хімічна тривога»;

**виконувати нормативи:** одягання протигазу; одягання загальновійськового захисного комплекту І протигазу; дії за спалахом ядерного вибуху; дії за сигналом «Хімічна тривога».

**Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека**

Поняття мінної безпеки. Основні види вибухонебезпечних предметів та їх загальні ознаки. Типові місця потенційного мінування. Ознаки мінної небезпеки. Правила поведінки на потенційно небезпечній території. Алгоритм дій у разі виявлення вибухонебезпечного предмета. Інженерне обладнання та маскування: загальне поняття. Використання природних властивостей місцевості для забезпечення безпеки.

Розпізнавання ознак потенційної мінної небезпеки за навчальними матеріалами та макетами. Відпрацювання алгоритму дій у разі виявлення вибухонебезпечного предмета. Визначення безпечної моделі поведінки у змодельованих ситуаціях. Інженерне обладнання та маскування позицій. Улаштування та подолання інженерних загороджень.

**У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:**

**знати:** основні принципи мінної безпеки та класифікацію вибухонебезпечних предметів; демаскуючі ознаки вибухонебезпечних предметів та потенційні ризики їх виявлення; правила безпечної поведінки при виявленні мін та інших вибухонебезпечних предметів; загальні принципи інженерного облаштування позицій та маскування в умовах сучасних загроз та ударних БпЛА; базові відомості про інженерні загородження та способи їх обходу або подолання; індивідуальне маскування, звуко- та світломаскування; протитанкові та протипіхотні міни, їх бойові характеристики, принцип дії, будову, їх установлення та знешкодження, інженерні загородження, їх утримання та подолання; заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами;

**вміти:** вибирати місця для обладнання вогневої позиції для стрільби, її фортифікаційне обладнання (розміри) та порядок маскування; розпізнавати ознаки потенційної мінної небезпеки; подавати сигнали небезпеки при виявленні вибухонебезпечних предметів; виконувати норматив щодо огляду місцевості на наявність мін та вибухонебезпечних предметів; обирати безпечний маршрут в умовах мінної загрози та модель поведінки на потенційно замінованій місцевості; класифікувати та виконувати правила безпечного поводження з гранатами; облаштовувати окопи і схованки, у тому числі від загрози з боку БпЛА.

**Тема 9. Тактична підготовка**

Поняття та загальні принципи тактичної підготовки. Основи індивідуальних і групових дій в умовах небезпеки. Основні способи безпечного переміщення та укриття. Дії під час обстрілу та інших загроз. Основи взаємодії в малих групах. Ознаки небезпеки, пов'язаної із застосуванням безпілотних літальних апаратів. Загальні принципи дій у разі виявлення повітряної загрози.

Відпрацювання алгоритмів безпечної поведінки під час змодельованого обстрілу та інших загроз. Вправи на взаємодію в малих групах, вибір укриття та безпечного маршруту переміщення. Аналіз змодельованих ситуацій та вибір відповідної моделі дій. Орієнтування в обстановці на місцевості. Спостереження та доповідь за алгоритмами SALUTE, 3D, ACE.

**У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:**

**знати:** основні правила загальновійськового бою, призначення та бойові можливості підрозділів родів військ Сухопутних військ Збройних сил України, Сил безпілотних систем; порядок спостереження і доповіді за алгоритмами SALUTE, 3D, ACE; основи індивідуальної тактичної підготовки та порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; порядок дій в оборонному бою; порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритм дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника в тил, прориву противником переднього краю оборони; основи протидії FPV-дронам та легкій мототехніці противника; основні тактичні прийоми застосування БпЛА; штатну структуру малих підрозділів;

**вміти:** виконувати обов'язки солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; виконувати порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну); зайняти та замаскувати вогневу позицію; здійснювати доповідь командиру за протоколом 3D; виконувати порядок дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника в тил, прориву переднього краю оборони вогневою (маневреною) групою противника; реагувати на раптовий вогневий контакт (залягання, укриття, переміщення); виконувати дії у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА; діяти в умовах різних типів місцевості: міське середовище (укриття в будівлях, переміщення між будівлями, евакуація під вогнем), ліс, відкрита місцевість, біля водної перешкоди, гірська місцевість; виконувати базові ролі в малій групі; переміщуватися в складі бойової двійки, трійки в різних умовах місцевості.

**Тема 10. Вогнева підготовка (основи)**

Поняття та завдання вогневої підготовки. Основи балістики. Загальні відомості про стрілецьку зброю. Основні частини та механізми стрілецької зброї. Загальні принципи дії зброї. Затримки при стрільбі та способи їх усунення. Правила безпечного поводження зі зброєю та боєприпасами. Основи прицілювання, коригування та управління вогнем. Відповідальність за порушення правил поводження зі зброєю. Загальні вимоги до організації безпечного

поводження зі зброєю. Призначення, будова та принцип дії ручних гранат. Прийоми та правила метання ручних гранат. Заходи безпеки під час поводження з ручними гранатами.

Ознайомлення з навчальними макетами стрілецької зброї. Відпрацювання правил безпечного поводження зі зброєю на навчальних засобах без використання бойових припасів. Розпізнавання основних частин та механізмів навчального зразка. Відпрацювання алгоритму безпечного поводження у змодельованих ситуаціях. Відпрацювання прийомів та способів ведення вогню зі стрілецької зброї. Перевірка бою та приведення до нормального бою стрілецької зброї. Стрільба по БпЛА з рушниці на VR-тренажері. Виконання вправ стрільби. Метання гранат з різних положень.

**У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:**

**знати:** призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, порядок неповного розбирання і збирання після неповного розбирання зброї, типові затримки при стрільбі (їх види, причини та способи і порядок їх усунення), а також порядок обслуговування стрілецької зброї після стрільби; призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї, правила влучного пострілу; нормальні (табличні) умови стрільби; принцип прицілювання та ведення вогню по повітряних цілях; порядок спостереження за полем бою та вибору цілі, вихідні установки для зброї, порядок ведення та коректування вогню, способи цілевказівки; основи управління вогнем та порядок постановки вогневих завдань; порядок застосування нічних стрілецьких прицілів та приладів спостереження і нічного бачення; заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю; порядок чищення та догляду за зброєю; призначення, будову та принцип дії ручних гранат;

**вміти:** застосовувати стрілецьку зброю і ручні гранати; проводити перевірку бою зброї та приведення її до нормального бою на різних відстанях; застосовувати стрілецьку зброю; холощення з масо-габаритними макетами й навчальною зброєю в різних положеннях; здійснювати спорядження та метання ручних гранат з різних положень; швидко усувати затримки, що виникають при стрільбі; вести влучний вогонь та коректувати стрільбу; чистити та доглядати за стрілецькою зброєю в польових умовах;

**виконувати:** підготовчу вправу «Навчання кучності стрільби з різних положень на відстані 25 м»; підготовчу вправу «Навчання кучності стрільби з різних положень на відстані 100 м»; підготовчу вправу «Навчання в одноманітному та правильному прицілюванні»; підготовчу вправу «Відпрацювання навиків одноманітної стрільби»; підготовчу вправу «Відпрацювання навиків динамічної стрільби: стрільба після переміщення, стрільба з-за укриття, перенесення вогню по фронту і в глибину».

**Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка**

Основи виживання в умовах автономного перебування. Дії за сигналами оповіщення та під час обстрілів. Основні потреби людини в умовах автономності.

Забезпечення водою та харчуванням. Способи очищення води. Захист від переохолодження та перегрівання. Основи облаштування тимчасового укриття. Розведення вогню та приготування їжі в безпечних умовах. Загальні правила переміщення та забезпечення особистої безпеки. Вплив природних умов на організм людини.

Визначення безпечного місця для тимчасового укриття. Практичні вправи щодо запобігання переохолодженню та перегріванню. Відпрацювання способів очищення води на навчальних прикладах. Приготування та зберігання їжі в польових умовах. Розведення вогнища різними способами. Природні засоби лікування та правила особистої гігієни. Розгляд змодельованих ситуацій автономного перебування на позиції без ротації, в умовах примусової ізоляції (полону) та визначення послідовності першочергових дій.

**У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:**

**знати:** склад та правила збирання тривожної валізи; порядок організації переміщення (пересування) в зоні бойових дій; основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах;

**вміти:** організовувати та облаштовувати індивідуальне місце розташування у складі малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником; облаштовувати прості укриття з урахуванням умов місцевості; протидіяти впливу небезпечних природних умов на організм людини; застосовувати базові способи забезпечення води, тепла та харчування в автономних умовах.

**Тема 12. Сучасні військові технології, роботизація та безпілотні літальні апарати (наземні роботизовані комплекси, безпілотні надводні апарати)**

Різновиди та призначення безпілотних (роботизованих) систем, основні компоненти конструкції та технічні параметри БпЛА (НРК, БНА). Обслуговування, оновлення програмного забезпечення, основи застосування і правила управління та маневрування дронами, заборонені зони та рекомендації щодо безпеки. Основи радіоелектронної боротьби і розвідки, призначення та типи засобів РЕР та РЕБ. Дії цивільного населення при застосуванні ворогом БпЛА (НРК, БНА).

**У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні:**

**знати:** призначення, класифікацію БпЛА за призначенням (розвідувальний, FPV/ударний, скидач, наземний роботизований комплекс) та їх тактичні можливості й небезпеки, форми, способи, сфери застосування, правила застосування БпЛА; основні компоненти конструкції та моделі дрону: польотний контролер, двигун, ESC, приймач, відеопередавач, камера, принцип їх взаємодії на рівні загального розуміння системи; принципи роботи каналу управління та відеоканалу: різниця між аналоговим і цифровим відео (затримка, дальність, якість, стійкість до завад); основи радіозв’язку стосовно дронів: частоти управління (2.4 ГГц, 5.8 ГГц, 915 МГц), поляризація антен і її значення для дальності; чому одна антена не «бачить» всі дрони; засоби радіоелектронної боротьби (РЕБ): принцип глушіння каналу управління та GPS; причини, з яких окремі засоби постановки радіоелектронних завад блокують лише певні типи

дронів; радіорозвідка та детектори дронів: принцип роботи, застосування, причини реагування детекторів лише на відомі сигнатури сигналу; демаскуючі ознаки та слабкі місця БпЛА; порядок дій при виявленні дрону над позицією; правила безпеки при роботі з бойовими частинами БпЛА (НРК, БНА);

**вміти:** підготувати БпЛА (НРК, БНА) до польоту, обслуговувати БпЛА (НРК, БНА), використовувати базові програми для керування, оновлювати програмне забезпечення БпЛА (НРК, БНА); розпізнавати типи БпЛА (НРК, БНА) за звуковими, візуальними та маневровими ознаками; виконувати дії при виявленні БпЛА (НРК, БНА) над позицією або в районі перебування; використовувати наявні засоби спостереження для отримання та передачі тактичної інформації; на прикладі одного навчального дрона або симулятора (за вибором закладу освіти) запустити, виконати базові маневри та повернути на позицію.

**Тема 13. Військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність**

Здатність особи ефективно виконувати професійні завдання в кризових умовах, що безпосередньо стосуються національної безпеки, оборони, охорони правопорядку, забезпечення життєдіяльності суспільства і громадян, використовуючи здобуту освітню і професійну кваліфікацію.

Застосування фахових знань у контексті національного спротиву (національна безпека; правоохоронна діяльність; кібербезпека; захист інформації; державна пропаганда, протидія ворожій пропаганді; основи стратегічної комунікації; основи лідерства, процедура формування і прийняття управлінських рішень; дії державних органів та населення в умовах стану війни, правових режимів воєнного і надзвичайного стану та державного кордону, надзвичайних і кризових ситуацій, в зонах надзвичайної екологічної ситуації; мобілізаційна підготовка та мобілізація; робота з персоналом, рекрутинг; обробка даних; логістика; транспорт; інженерія; іноземні мови; капеланство; фізична культура і спорт; тощо).

**У результаті вивчення теми здобувачі освіти повинні знати і вміти:** провадити професійну діяльність за військово- або безпеково-орієнтованими фаховими компетентностями, визначеними освітніми програмами та навчальними планами.

* Здобувачі освіти, які належать до діючих згідно з законодавством України релігійних організацій, віровчення яких не допускає користуватися зброєю, можуть замінити вивчення складових навчальної дисципліни «Основи національного спротиву», пов’язаних із застосуванням і використанням зброї, оволодінням іншими компонентами, що не суперечать їх віровченню.

Здобувачі освіти з особливими освітніми потребами, за їх заявою та згідно з підтвердними документами закладів охорони здоров’я, звільняються від практичних занять дисципліни «Основи національного спротиву», що завдають шкоду або становлять загрозу їх фізичному стану або стану здоров’я.

Навчально-методичне забезпечення освітнього компоненту доступне на Порталі навчальних ресурсів ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ».

## 3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### 3.1. Розподіл навчальних годин за темами

| Теми дисципліни | Обсяг у годинах | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Усього | У тому числі | | |
| | | Лекції | Практичні заняття | Самостійна робота |
| **І. Аудиторна підготовка** | **90** | **36** | **24** | **30** |
| Тема 1. Національний спротив | 8 | 4 | – | 4 |
| Тема 2. Міжнародне гуманітарне право | 4 | 2 | – | 2 |
| Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість | 6 | 2 | 2 | 2 |
| Тема 4. Домедична допомога | 20 | 4 | 8 | 8 |
| Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості | 6 | 2 | 2 | 2 |
| Тема 6. Зв’язок та передавання інформації | 6 | 2 | 2 | 2 |
| Тема 7. Зброя масового ураження | 6 | 2 | 2 | 2 |
| Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека | 8 | 4 | 2 | 2 |
| Тема 9. Тактична підготовка | 8 | 4 | 2 | 2 |
| Тема 10. Вогнева підготовка (основи) | 10 | 6 | 2 | 2 |
| Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка | 8 | 4 | 2 | 2 |
| **ІІ. Практична підготовка на місцевості** | **30** | – | **30** | – |
| Тема 1. Домедична допомога | 2 | – | 2 | – |
| Тема 2. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості | 4 | – | 4 | – |
| Тема 3. Інженерна підготовка та мінна безпека | 4 | – | 4 | – |
| Тема 4. Тактична підготовка | 6 | – | 6 | – |
| Тема 5. Вогнева підготовка (основи) | 10 | – | 10 | – |
| Тема 6. Виживання та спеціальна підготовка | 4 | – | 4 | – |
| **ІІІ. Професійно-орієнтована підготовка** | **30** | **10** | **10** | **10** |
| Тема 1. Сучасні військові технології, роботизація та БпЛА (НРК, БНА) | 16 | 6 | 6 | 4 |
| Тема 2. Військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність | 14 | 4 | 4 | 6 |
| **Усього годин / кредитів ECTS** | **150/5** | **46** | **64** | **40** |

### 3.2. Теми лекцій

| Тема лекції | Кількість годин |
|---|---|
| **Тема 1. Національний спротив** | |
| Лекція 1.1. Всеохоплююча оборона України: історичний досвід та сучасні реалії | 2 |

| Тема лекції | Кількість годин |
|---|---|
| Лекція 1.2. Складові національного спротиву в умовах відсічі збройної агресії | 2 |
| **Тема 2. Міжнародне гуманітарне право** | |
| Лекція 2. Міжнародне гуманітарне право: принципи та норми захисту жертв війни та правил ведення збройної боротьби | 2 |
| **Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість** | |
| Лекція 3. Психологічна саморегуляція та подолання стресових станів в умовах війни | 2 |
| **Тема 4. Домедична допомога** | |
| Лекція 4.1. Основи та принципи надання домедичної допомоги при надзвичайних ситуаціях | 2 |
| Лекція 4.2. Основи надання допомоги в умовах бойових дій | 2 |
| **Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості** | |
| Лекція 5. Основи військової топографії: топографічні карти та їх читання | 2 |
| **Тема 6. Зв'язок та передавання інформації** | |
| Лекція 6. Військова комунікація. Зв'язок та передавання інформації | 2 |
| **Тема 7. Зброя масового ураження** | |
| Лекція 7. Вражаючі фактори зброї масового ураження | 2 |
| **Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека** | |
| Лекція 8.1. Фортифікація. Види інженерних загороджень, основні засоби і способи їх подолання | 2 |
| Лекція 8.2. Мінна безпека: класифікація, демаскуючі ознаки вибухових засобів та порядок дій при виявленні вибухонебезпечних предметів | 2 |
| **Тема 9. Тактична підготовка** | |
| Лекція 9.1. Склад, припасування спорядження, догляд за ним. Бойовий комплект і його розміщення в предметах екіпірування | 2 |
| Лекція 9.2. Пересування солдата в бою різними способами. Вибір та заняття вогневої позиції | 2 |
| **Тема 10. Вогнева підготовка (основи)** | |
| Лекція 10.1. Основи балістики. Стрілецька зброя | 2 |
| Лекція 10.2. Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї | 2 |
| Лекція 10.3. Ручні гранати | 2 |
| **Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка** | |
| Лекція 11.1. Забезпечення життєдіяльності. Маскування та захист | 2 |
| Лекція 11.2. Формування психологічної стійкості до можливого потрапляння у примусову ізоляцію (полон) | 2 |
| **Тема 12. Сучасні військові технології, роботизація та БпЛА (НРК, БНА)** | |
| Лекція 12.1. Призначення, види, бойові можливості та форми застосування БпЛА в сучасних бойових діях | 2 |
| Лекція 12.2. Призначення, види, бойові можливості та форми застосування НРК та БНА в сучасних бойових діях | 2 |
| Лекція 12.3. Основи радіоелектронної боротьби, призначення та типи засобів РЕБ | 2 |

| Тема лекції | Кількість годин |
|---|---|
| **Тема 13. Військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність** | |
| Лекція 13.1. Грошове забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України | 2 |
| Лекція 13.2. Лідерство в умовах національного спротиву | 2 |
| **Усього** | **46** |

## 3.3. Теми практичних занять

| Тема заняття | Кількість годин |
|---|---|
| **Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість** | |
| Практичне заняття 3. Перша психологічна допомога в бойових (екстремальних) умовах | 2 |
| **Тема 4. Домедична допомога** | |
| Практичне заняття 4.1. Домедична допомога при надзвичайних ситуаціях | 2 |
| Практичне заняття 4.2. Надання допомоги постраждалим у несприятливому середовищі (етап Допомоги під вогнем) | 2 |
| Практичне заняття 4.3. Надання допомоги постраждалим в умовно сприятливому середовищі (етап Допомоги в польових умовах) | 2 |
| Практичне заняття 4.4. Надання допомоги постраждалим в сприятливому середовищі (етап Евакуації) | 2 |
| Практичне заняття 4.5. Домедична допомога в умовах бойових дій та при надзвичайних ситуаціях | 2 |
| **Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості** | |
| Практичне заняття 5.1. Орієнтування на місцевості | 2 |
| Практичне заняття 5.2. Способи орієнтування на місцевості без карти та за допомогою карти | 2 |
| Практичне заняття 5.3. Визначення відстаней на місцевості | 2 |
| **Тема 6. Зв’язок та передавання інформації** | |
| Практичне заняття 6. Засоби радіозв’язку | 2 |
| **Тема 7. Зброя масового ураження** | |
| Практичне заняття 7. Засоби індивідуального захисту. Дії на зараженій місцевості | 2 |
| **Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека** | |
| Практичне заняття 8.1. Інженерне облаштування позицій, маршрутів та маскування | 2 |
| Практичне заняття 8.2. Інженерне обладнання та маскування позицій | 2 |
| Практичне заняття 8.3. Інженерні загородження, їх улаштування та подолання | 2 |
| **Тема 9. Тактична підготовка** | |
| Практичне заняття 9.1. Вибір орієнтирів. Схема орієнтирів, її призначення та застування. Необхідність та значимість складання схем орієнтирів, її складання | 2 |

| Тема заняття | Кількість годин |
|---|---|
| Практичне заняття 9.2. Захист від ураження вогневими засобами противника | 2 |
| Практичне заняття 9.3. Дії солдата в оборонному бою | 2 |
| Практичне заняття 9.4. Дії солдата в наступі | 2 |
| **Тема 10. Вогнева підготовка (основи)** | |
| Практичне заняття 10.1. Підготовка зброї до стрільби | 2 |
| Практичне заняття 10.2. Перевірка бою та приведення до нормального бою стрілецької зброї | 2 |
| Практичне заняття 10.3. Прийоми та способи ведення вогню зі стрілецької зброї | 2 |
| Практичне заняття 10.4. Прийоми та способи ведення вогню із ручного кулемету РКК та його модифікацій, виконання вправ стрільб | 2 |
| Практичне заняття 10.5. Стрільба по БпЛА з рушниці | 2 |
| Практичне заняття 10.6. Прийоми та способи метання гранати | 2 |
| **Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка** | |
| Практичне заняття 11.1. Основи виживання в умовах автономного перебування | 2 |
| Практичне заняття 11.2. Вибір місця та обладнання укриттів | 2 |
| Практичне заняття 11.3. Способи виживання в екстремальних умовах | 2 |
| **Тема 12. Сучасні військові технології, роботизація та БпЛА (НРК, БНА)** | |
| Практичне заняття 12.1. Порядок підготовки БпЛА до застосування | 2 |
| Практичне заняття 12.2. Відпрацювання базових навичок управління на БпЛА | 4 |
| **Тема 13. Військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність** | |
| Практичне заняття 13.1. Лідерство та ухвалення рішень під тиском | 2 |
| Практичне заняття 13.2. Психологічна підготовка. Виконання вправ з формування довіри та сміливості | 2 |
| **Усього** | **64** |

## 3.4. Теми семінарських занять

| Тема заняття | Кількість годин |
|---|---|
| Не заплановано | – |

## 3.5. Теми лабораторних занять

| Тема заняття | Кількість годин |
|---|---|
| Не заплановано | – |

## 4. САМОСТІЙНА РОБОТА

### 4.1. Питання для самостійного опрацювання

| | |
|---|---|
| Тема 1. Національний спротив | 1. Складові національного спротиву.<br>2. Підготовка громадян до національного спротиву (початкова, базова).<br>3. Центри підготовки громадян до національного спротиву. |
| Тема 2. Міжнародне гуманітарне право | 1. Женевські конвенції.<br>2. Засоби та методи ведення війни.<br>3. Комбатанти, некомбатанти.<br>4. Правила поводження з військовополоненими.<br>5. Кодекс поведінки учасника бойових дій. |
| Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість | 1. Дезадаптивні стани.<br>2. Прийоми і способи саморегуляції психіки.<br>3. Перша психологічна допомога.<br>4. Протидія інформаційним та психологічним впливам ворога. |
| Тема 4. Домедична допомога | 1. Алгоритм MARCH.<br>2. Етапи надання допомоги в умовах бойових дій.<br>3. Зупинки кровотеч. Турнікети.<br>4. Евакуація пораненого. |
| Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості | 1. Топографічні карти.<br>2. Способи орієнтування на місцевості.<br>3. Принципи визначення координат і відстаней.<br>4. Сучасні геоінформаційні системи. |
| Тема 6. Зв’язок та передавання інформації | 1. Основні способи зв’язку.<br>2. Правила ведення переговорів.<br>3. Налаштування та використання радіостанцій малої потужності. |
| Тема 7. Зброя масового ураження | 1. Види зброї масового ураження.<br>2. Ознаки застосування зброї масового ураження.<br>3. Засоби індивідуального та колективного захисту. |
| Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека | 1. Інженерне облаштування позицій та маскування.<br>2. Мінна безпека та класифікація вибухонебезпечних предметів.<br>3. Правила безпечної поведінки при виявленні вибухонебезпечних предметів. |

| | |
|---|---|
| Тема 9. Тактична підготовка | 1. Дії солдата в бою.<br>2. Дії малих груп.<br>3. Орієнтири. |
| Тема 10. Вогнева підготовка (основи). | 1. Стрілецька зброя.<br>2. Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї.<br>3. Прийоми та способи ведення вогню зі стрілецької зброї.<br>4. Ручні гранати. |
| Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка. | 1. Забезпечення життєдіяльності.<br>2. Маскування.<br>3. Тривожна валіза.<br>4. Способи очищення води. |
| Тема 12. Сучасні військові технології, роботизація та БпЛА (НРК, БНА). | 1. Безпілотні літальні апарати.<br>2. Наземні роботизовані комплекси.<br>3. Радіоелектронна боротьба. |
| Тема 13. Військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність. | 1. Грошове забезпечення військовослужбовців.<br>2. Лідерство.<br>3. Формування довіри та сміливості. |

## 4.2. Види самостійної роботи за темами

| Тема, (год) | Види самостійної роботи | Час на виконання, год. | Форма звітності |
|---|---|---|---|
| Тема 1, (4) | Опрацювання теоретичного матеріалу та рекомендованих джерел інформації | 2 | Усна доповідь, участь в обговоренні, доповнення відповідей одногрупників |
| | Підготовка до тестування за темою 1 | 2 | Проходження тестування |
| Тема 2, (2) | Підготовка до тестування за темою 2 | 1 | Проходження тестування |
| | Підготовка до практичних занять | 1 | Виконання практичних завдань на занятті, відповіді на контрольні питання |
| Тема 3, (2) | Підготовка до тестування за темою 3 | 1 | Проходження тестування |
| | Підготовка до практичних занять | 1 | Виконання практичних завдань на занятті, відповіді на контрольні питання |

| Тема, (год) | Види самостійної роботи | Час на виконання, год. | Форма звітності |
|---|---|---|---|
| Тема 4, (8) | Опрацювання теоретичного матеріалу та рекомендованих джерел інформації | 2 | Усна доповідь, участь в обговоренні, доповнення відповідей одногрупників |
| | Підготовка до практичних занять | 4 | Виконання практичних завдань на занятті, відповіді на контрольні питання |
| | Підготовка до тестування за темою 4 | 2 | Проходження тестування |
| Тема 5, (2) | Підготовка до тестування за темою 5 | 1 | Проходження тестування |
| | Підготовка до практичних занять | 1 | Виконання практичних завдань на занятті, відповіді на контрольні питання |
| Тема 6, (2) | Підготовка до тестування за темою 6 | 1 | Проходження тестування |
| | Підготовка до практичних занять | 1 | Виконання практичних завдань на занятті, відповіді на контрольні питання |
| Тема 7, (2) | Підготовка до тестування за темою 7 | 1 | Проходження тестування |
| | Підготовка до практичних занять | 1 | Виконання практичних завдань на занятті, відповіді на контрольні питання |
| Тема 8, (2) | Підготовка до тестування за темою 8 | 1 | Проходження тестування |
| | Підготовка до практичних занять. | 1 | Виконання практичних завдань на занятті, відповіді на контрольні питання |
| Тема 9, (2) | Підготовка до тестування за темою 9 | 1 | Проходження тестування |
| | Підготовка до практичних занять | 1 | Виконання практичних завдань на занятті, відповіді на контрольні питання |
| Тема 10, (2) | Підготовка до тестування за темою 10 | 1 | Проходження тестування |

| Тема, (год) | Види самостійної роботи | Час на виконання, год. | Форма звітності |
|---|---|---|---|
| | Підготовка до практичних занять | 1 | Виконання практичних завдань на занятті, відповіді на контрольні питання |
| Тема 11, (2) | Підготовка до тестування за темою 11 | 1 | Проходження тестування |
| | Підготовка до практичних занять | 1 | Виконання практичних завдань на занятті, відповіді на контрольні питання |
| Тема 12, (4) | Підготовка до практичних занять | 2 | Виконання практичних завдань на занятті, відповіді на контрольні питання |
| | Підготовка до тестування за темою 12 | 2 | Проходження тестування |
| Тема 13, (6) | Опрацювання теоретичного матеріалу та рекомендованих джерел інформації | 2 | Усна доповідь, участь в обговоренні, доповнення відповідей одногрупників |
| | Підготовка до практичних занять | 2 | Виконання практичних завдань на занятті, відповіді на контрольні питання |
| | Підготовка до тестування за темою 12 | 2 | Проходження тестування |
| **Усього** | | **40** | |

Організація самостійної роботи здобувачів освіти регламентується Положенням про самостійну роботу здобувачів освіти у ВСП «Харківській торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

## 5. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

### 5.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень

| Бали | Критерії оцінювання |
|---|---|
| 90–100 | Здобувач освіти виявляє глибокі знання відповідно до вимог програми навчальної дисципліни; вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію та застосовувати теоретичні положення під час розв’язування практичних завдань; використовує набуті знання і вміння для прийняття рішень у стандартних і нестандартних ситуаціях; має |

| Бали | Критерії оцінювання |
|---|---|
| | високий рівень компетентності, він переконливо аргументує відповіді, відстоює власну позицію щодо питань, які розглядаються |
| 82–89 | Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом навчального матеріалу та вміє застосовувати набуті знання та вміння для вирішення практичних завдань, але допускає окремі неточності; характеризується достатнім рівнем компетентності; у відповідях іноді прослідковується порушення систематичності і логічності викладу, проте вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною |
| 75–81 | Здобувач освіти в цілому добре володіє матеріалом та вміє під керівництвом викладача зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію та застосовувати її на практиці; відповіді є правильними, але недостатньо повними; вміє виправляти помилки, серед яких є суттєві |
| 65–74 | Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, але допускає значну кількість помилок, які може усувати за допомогою викладача; виявляє середній рівень компетентності; у своїх міркуваннях спирається на відтворення точки зору викладача, не вміє навести власні приклади та не може відповісти на додаткові запитання; необхідні практичні навички сформовані на базовому рівні |
| 60–64 | Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, який визначається як мінімально допустимий для продовження навчання; володіє базової термінологією, проте у своїх міркуваннях не здатен аналізувати окрему тему навчальної дисципліни у контексті інших тем і виражати взаємозв’язок між ними; слабко орієнтується в основних джерелах інформації за освітнім компонентом |
| 0–59 | Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну його частину; спроможний висвітлити лише окремі питання, не вміючи їх аргументувати чи пояснити; відсутня цілісність розуміння матеріалу з освітнього компоненту, не сформовані необхідні практичні навички; участь в освітньому процесі є пасивною, відповіді в більшості є неправильними або дуже поверховими і обмежуються механічним засвоєнням програми освітнього компоненту; має низький рівень компетентності |

### 5.2. Види контролю та схема розподілу балів

Для визначення рівня засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу використовуються такі види контролю та схема розподілу балів:

| № | Рейтингові оцінки | Максимальні бали |
|---|---|---|
| **1** | **Поточний та тематичний контроль** | **100** |
| 1.1 | *Тема 1. Національний спротив* | |
| | Тестування за темою 1 | 5 |
| 1.2 | *Тема 2. Міжнародне гуманітарне право* | |
| | Тестування за темою 2 | 3 |

| № | Рейтингові оцінки | Максимальні бали |
|---|---|---|
| 1.3 | *Тема 3. Психологічна підготовка та стійкість* | |
| | Робота на практичних заняттях | 2 |
| | Тестування за темою 3 | 3 |
| 1.4 | *Тема 4. Домедична допомога* | |
| | Робота на практичних заняттях | 8 |
| | Тестування за темою 4 | 7 |
| 1.5 | *Тема 5. Військова топографія, навігація і орієнтування на місцевості* | |
| | Робота на практичних заняттях | 6 |
| | Тестування за темою 5 | 3 |
| 1.6 | *Тема 6. Зв'язок та передавання інформації* | |
| | Робота на практичних заняттях | 2 |
| | Тестування за темою 6 | 3 |
| 1.7 | *Тема 7. Зброя масового ураження* | |
| | Робота на практичних заняттях | 2 |
| | Тестування за темою 7 | 3 |
| 1.8 | *Тема 8. Інженерна підготовка та мінна безпека* | |
| | Робота на практичних заняттях | 4 |
| | Тестування за темою 8 | 3 |
| 1.9 | *Тема 9. Тактична підготовка* | |
| | Робота на практичних заняттях | 6 |
| | Тестування за темою 9 | 3 |
| 1.10 | *Тема 10. Вогнева підготовка (основи)* | |
| | Робота на практичних заняттях | 8 |
| | Тестування за темою 10 | 3 |
| 1.11 | *Тема 11. Виживання та спеціальна підготовка* | |
| | Робота на практичних заняттях | 4 |
| | Тестування за темою 11 | 3 |
| 1.12 | *Тема 12. Сучасні військові технології, роботизація та БпЛА (НРК, БНА)* | |
| | Робота на практичних заняттях | 4 |
| | Тестування за темою 12 | 5 |
| 1.13 | *Тема 13. Військово- або безпеково-орієнтована фахова компетентність* | |
| | Робота на практичних заняттях | 4 |
| | Тестування за темою 13 | 6 |
| **2** | **Оцінка з дисципліни** | **100** |

Форма підсумкового семестрового контролю – **диференційований залік.**

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Залікова оцінка визначається сумою накопичених у результаті поточного контролю балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

**Критерії поточного контролю** за конкретними видами навчальних завдань визначено у Методичних рекомендаціях до практичних занять з навчальної

дисципліни «Основи національного спротиву» та Методичних рекомендаціях до самостійної роботи здобувачів освіти з навчальної дисципліни «Основи національного спротиву».

Організація та проведення контрольних заходів регламентується положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

## 6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

**Нормативно-правові акти**

1. Про військовий обов'язок та військову службу : Закон України від 25.03.1992 № 2232-XII. Дата оновлення: 06.08.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text

2. Про основи національного спротиву : Закон України від 16.07.2021 № 1702-IX. Дата оновлення: 12.04.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text

3. Про затвердження Порядку організації та здійснення загальновійськової підготовки громадян України до національного спротиву : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 р. № 1443. Дата оновлення: 18.02.2025. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1443-2021-%D0%BF#Text

4. Про функціонування центрів підготовки громадян до національного спротиву : Постанова Кабінету Міністрів України від 18.04.2025р. № 478. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/478-2025-%D0%BF#Text

5. Про затвердження Типової програми навчальної дисципліни «Основи національного спротиву» : наказ Міністерства освіти і науки України від 30.06.2026 № 1002 зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2026 № 1163. URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-navchalnoi-dystsypliny-osnovy-natsionalnoho-sprotyvu

6. Про затвердження Інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України : Наказ Міністерства оборони України від 23.03.2017 № 164. Дата оновлення: 31.05.2022. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0704-17#Text

7. Про затвердження Порядку виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам : Наказ Міністерства оборони України від 07.06.2018 № 260. Дата оновлення: 30.06.2026. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0745-18#Text

8. Про затвердження Переліків лікарських засобів та медичних виробів, якими забезпечується особовий склад сил безпеки і сил оборони для надання тактичної догоспітальної допомоги : Наказ Міністерства оборони України від 24.07.2024 № 506. Дата оновлення: 03.06.2025. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1171-24#Text

9. Про затвердження Порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах : Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 09.03.2022 № 441. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#Text

**Основні джерела інформації**

10. ВП 7-00(03).01. Довідник резервіста : військова навчально-методична публікація для підготовки резервістів Збройних Сил України / Центр оперативних стандартів і методики підготовки Збройних сил України ; головне управлінням підготовки Збройних сил України. Київ, 2020. 180 с. URL: https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2022/04/ВП-7-0003.01-Довідник-резервіста.pdf

**Додаткові джерела інформації**

11. Міністерство оборони України : *офіційний вебсайт*. URL: https://mod.gov.ua/

12. Електронна військова бібліотека. *Ukrainian Military Pages.* URL: https://www.ukrmilitary.com/p/military-library.html

13. Військова топографія. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://sprotyvg7.com.ua/lessons/army-topo

14. Вогнева підготовка. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://sprotyvg7.com.ua/lessons/vogneva-pidgotovka

15. Забезпечення життєдіяльності. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://sprotyvg7.com.ua/lesson/zabezpechennya-zhittyediyalnosti

16. Інженерна підготовка. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://sprotyvg7.com.ua/lessons/engener_stud

17. Міжнародне гуманітарне право. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://sprotyvg7.com.ua/lessons/intern_human_law

18. Психологічна підготовка та саморегуляція військовослужбовця. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://surl.li/dciumb

19. Ручні осколкові гранати. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://sprotyvg7.com.ua/lesson/ruchni-oskolkovi-granati

20. Тактична медицина. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://sprotyvg7.com.ua/lessons/taktichna-medicina

21. Тактична підготовка. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://sprotyvg7.com.ua/lessons/tacktical_lesson

22. Кишеньковий довідник сержанта (старшини) щодо використання деяких засобів вогневого враження. *Сили територіальної оборони : сайт ТрО G7.* URL: https://surli.cc/kocslv

23. Американський курс з тактичної медицини TCCC для військових : *освітньо-інформаційний вебресурс.* URL: https://tccc.org.ua

24. Сизько С. Ю. Водозабезпечення військовослужбовців при виконанні бойових завдань. Добова норма води, порядок її використання : матеріали до уроку. *Всеосвіта.* URL: https://surl.li/nyvfht

25. СТІ 000Г(Б).02Л. Міжнародне гуманітарне право (ознайомчий курс) (за програмою базової загальновійськової підготовки для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці) / Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України. Київ, 2025. 12 с. URL: https://surl.li/pflxiq

26. СТІ 000Г(Б).06Л. Тактична підготовка (курс вивчення дій у складі підрозділу) (за програмою базової загальновійськової підготовки для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці) / Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України; 169 НЦ , 184 НЦ ; 199 НЦ. Київ, 2025. 60 с. URL: https://surl.li/pflxiq

27. СТІ 000Г(Б).09Л. Вогнева підготовка (курс вивчення дій у складі відділення (взводу) (за програмою базової загальновійськової підготовки для підготовки мобілізаційних ресурсів, термін навчання 1,5 місяці) / Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України; 169 НЦ ; 184 НЦ ; 199 НЦ. Київ, 2025. 36 с. URL: https://surl.li/pflxiq

28. СТІ 000Г(Б).14Л. Зв'язок та комунікація (курс індивідуальної підготовки) (за програмою базової загальновійськової підготовки для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці) / 179 об'єднаний навчально-тренувальний центр військ зв'язку ЗС України ; Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України. Київ, 2025. 28 с. URL: https://surl.li/pflxiq

29. СТІ 000Г.15Л. Підготовка з радіаційного, хімічного, біологічного захисту (навчальний курс) / Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України ; Головне управління підготовки ЗС України. Київ, 2019. 15 с. URL: https://surl.li/pflxiq

30. СТІ 000Г(Б).16Л. Інженерна підготовка (мінна безпека) (курс індивідуальної підготовки) (за програмою базової загальновійськової підготовки для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці) / 143 об'єднаний навчально-тренувальний центр Сил підтримки ЗС України ; Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України. Київ, 2025. 20 с. URL: https://surl.li/pflxiq

31. СТІ 000Г(Б).21Л. Домедична допомога (курс індивідуальної підготовки) (за програмою базової загальновійськової підготовки для підготовки мобілізаційних ресурсів, термін навчання 1,5 місяці) / Командування медичних сил ЗС України ; Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України. Київ, 2025. 84 с. URL: https://surl.li/pflxiq

32. СТІ 000Г.22Л.03. Психологічна підготовка (навчальний курс) / Головне управління морально-психологічного забезпечення ЗС України. Київ, 2025. 23 с. URL: https://surl.li/pflxiq

33. СТІ 000Г(Б).53Л. Виживання : курс індивідуальної підготовки (за програмою базової загальновійськової підготовки для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5, термін навчання 1,5 місяці) / Командування медичних сил ЗС України ; Головне управлінням психологічної підтримки персоналу ЗС України ; Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України Київ, 2025. 20 с. URL: https://surl.li/pflxiq

34. ВКДП 7-00(01).01. Керівництво зі стрілецької справи. Ручні гранати / Командування Сухопутних військ Збройних Сил України ; Національна академія Сухопутних військ імені Петра Сагайдачного ; Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України. Київ, 2019. 56 с. URL: https://surl.li/pflxiq

35. ВКП 4-35(03).01. Доктрина «З військової охорони здоров'я» / Командування медичних сил ЗС України ; Українська військово-медична академія. Київ, 2020. 40 с. URL: https://surl.li/pflxiq

36. ВП 1-00(160)03.01. Інструкція «Протоколи надання психологічної допомоги військовослужбовцям ЗС України в бойових (екстремальних) умовах» / Головне управління морально-психологічного забезпечення ЗС України. Київ, 2021. 124 с. URL: https://surl.li/pflxiq

37. ВП 1-261(503)31.(68). Методичні рекомендації «З формування психологічної стійкості військовослужбовців Збройних Сил України із застосуванням психологічного навантаження» / Головне управління психологічної підтримки персоналу ЗС України ; Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України. Київ, 2025. 124 с. URL: https://surl.li/pflxiq

38. ВП 7-00(03).01. Методичні рекомендації «З організації психологічної підготовки військовослужбовців Збройних Сил України до перебування в умовах примусової ізоляції» / Головне управління морально-психологічного забезпечення ЗС України ; Науково-дослідний центр гуманітарних проблем ЗС України ; Командування Сухопутних військ ЗС України. Київ, 2020. 33 с. URL: https://surl.li/pflxiq

39. ОП 3-0(46). Доктрина «Безпілотні системи» / Центральний науково-дослідний інститут ЗС України ; Командування видів та окремих родів військ (сил) ЗС

України ; Генеральний штаб ЗС України ; науково-дослідні установи ; вищі військові навчальні заклади ЗС України. Київ, 2026. 24 с. URL: https://surl.li/pflxiq

40. ОП 1-296. Доктрина військового лідерства у Збройних Силах України / Головне управління персоналу Генерального штабу ЗС України. Київ, 2024. 44 с. URL: https://surl.li/pflxiq

41. ПВП 10-30(245). Довідник «З військової топографії» / Командування Сил підтримки Збройних Сил України. Київ, 2023. 156 с. URL: https://surl.li/pflxiq

42. ПТКП 10-25(148) (STANAG 2497). Інструкція «Попередження, оповіщення та прогнозування загрози хімічних, біологічних, радіологічних та ядерних інцидентів. Вимоги до системи» / Командування Сил підтримки. Київ, 2023. 158 с. URL: https://surl.li/pflxiq

43. СБП 3-(01,02,04).58(59). Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина III. Взвод, відділення, екіпаж. 2016 (зі змінами 2018). URL: https://surl.li/ffdmcl

44. Зброя російсько-української війни 2022-2023 років: довідник-каталог основних зразків озброєння та військової техніки які застосовувалися протиборчими сторонами під час відсічі широкомасштабного вторгнення рф в Україну (24.02.2022–30.06.2023) / Міністерство оборони України ; Апарат Головнокомандувача Збройних Сил України ; Генеральний штаб Збройних Сил України ; Центр досліджень воєнної історії Збройних Сил України. Київ : Ліра-К, 2023. 243 с. URL: https://surl.li/pflxiq

45. Міни : довідник командиру ЗСУ, НГУ, ТрО України, Київ-Львів, 2023. 248 с. URL: https://surl.li/pflxiq

46. Набої для стрілецької зброї : довідник молодшому командиру ЗСУ, НГУ, ТрО України, Київ-Львів, 2023. 96 с. URL: https://surl.li/pflxiq

47. Основні документи міжнародного гуманітарного права : збірник документів / укладачі: робоча група щодо виконання норм міжнародного гуманітарного права та участі у наданні правових послуг Сил територіальної оборони ЗСУ, ГО «Українська правова консультативна група». Київ ; Одеса : Фенікс, 2023. 388 с. URL: https://surl.li/pflxiq

48. Підручник тактичної бойової допомоги потерпілим. Версія 5 : посібник із тактичної медицини (TCCC) / перекладений та адаптований українською мовою Костянтином Трінусом. Київ : ЦУЛ, 2022. 124 с. URL: https://surl.li/jmsmqw

49. Теорія і практика застосування безпілотних літальних апаратів (дронів) : посібник, створений ветеранами бойових дій. Київ : UA Dynamics, 2022. 65 с. URL: https://surl.li/pflxiq